

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Anatolie Țurcan,

Judecători - Mariana Pitic, Nicolae Craiu, Svetlana Filincova, Tamara Chișca-Doneva

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Mariana Talmaci în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, în cauza penală în privindu-l pe

Talmaci Nicolae xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.10.2014 - 06.04.2015;

Instanța de apel: 04.05.2015 - 26.11.2015;

Instanța de recurs: 20.01.2016 - 15.03.2016;

Instanța de apel: 11.04.2016 - 16.09.2016;

Instanța de recurs: 03.11.2016 - 07.02.2017;

Instanța de apel: 17.03.2017 - 26.09.2017;

Instanța de recurs: 04.01.2018 - 01.03.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 06 aprilie 2015, Talmaci Nicolae a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. De organul de urmărire penală, Talmaci Nicolae a fost învinuit că, la 10 decembrie 2013, aproximativ la ora 00.35, pe sensul „intrare” al postului vamal „Leușeni-Albița” (auto), în cadrul controlului vamal al mijlocului de transport de model „Mercedes-Benz” cu n/î xxxxx, care tracta remorca cu n/î xxxxx, ce se deplasa din Italia în R. Moldova, aflându-se la volanul acestei unități de transport, acționând cu intenție directă în scop cupidant, urmărind trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea lor, contrar prevederilor art.art.4, 5 a Legii nr.1569-XV din 10.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoaterea bunurilor de pe teritoriul R. Moldova de către persoanele fizice, art. art.175-178 Cod vamal, intenționat nu a declarat în declarația vamală și nu a prezentat controlului vamal mărfuri de larg consum în asortiment, și anume: Rulou de polietilenă - 1 buc; Generator electric „CMI 750W” - 1 buc; Dispozitiv de închidere a porților „Genius G-det” - 1 buc; Telefon mobil de model „Samsung Galaxy Star” - 2 buc; Burghiu electric de model „Bosh PSR 14.4-2” - 2 buc; Set de albituri - 1 set; Boxe de model „Crenius SP-M200” - 1 set;

Încălțăminte de marca „Polo Ralph Lauxent” - 5 perechi; Aparat de fotografiat de model „NX I 100” – 1buc; Bobine de ață - 50 buc; Robot de bucătărie de model „Philips” - 1 buc; Piesă motor KTO 0109” - 1 buc; Cuptor cu microunde de model „Daewoo KOR GL35” - 1 buc; Sistem de alarmă de model „2300 GSM” - 1 set; Set domofon de model „Comeht” - 1 set; Microscheme de model „Genius” - 3 buc; Lacăt de model „Genius” - 2 buc; Calorifer electric de model Kennex” - 1 buc; Blander de model „Braun Multicquick MR300M” - 1 buc; Dulap pentru încălțăminte de model „Livarno” - 1 buc; Termo-ventilator de model „Conex-Silver TC-SP2000” - 1 buc; Set jucărie tren de model „MotoramaKids” - 1 set; Vopsea pentru păr de model „Seta culori” - 63 buc; Gel-lac pentru păr - 6 buc; Televizor LED de model „LG 47 LAG 41S” - 1 buc; Paltoane pentru dame de model „H&M” - 3 buc; Paltoane pentru dame de model „Knowman” - 2 buc; Scurtă pentru bărbați de model „Quechoe” - 1 buc; Șurubelniță electrică de model „Blak80” - 1 buc; Set de chei compusă din 94 de piese - 2 set; Touchpad de model „Logitech” - 1 buc; Căști audio - 6 buc; Computer auto de model „Bosh C3” - 1 buc; Aspirator de model „Rowenta Ciclonic” - 1 buc; Măsurător digital cu laser de model „Stanley TLM99” - 1 buc; Video card de model „Sapphice md 7970” - 1 buc; Plată de model „PC MSI ZH77A-G43” - 1 buc; Rochii pentru dame - 8 buc; Bluze pentru dame - 23 buc; Costum sportiv pentru dame - 2 buc; Procesor de model „Intel Pentium 2,8 GHZ” - 1 buc; Pantaloni pentru copii - 4 buc; Procesor de model „Intel Pentium 4 3.0 GHZ” - 3 buc; Procesor de model „Intel Celeron 1.6 GHZ” -1 buc; Procesor de model „Intel Celeron 1.8 GHZ” -1 buc; Bluze pentru copii - 6 buc; Căciulițe pentru fete - 2 buc; Plată de model „MSI H77MA-G43” - 5 buc; Plată de model „PC ASUS FI A55-M” - 1 buc; Plată de model „PC M57 FM2 -A75IA” - 1 buc; Procesor de model „AMD Athlon-2” -1buc; Procesor de model „AMD Athlon G4x2” -2 buc; Plată de model PC ASUS MSA97” - 1 buc; Plată de model „M57 277A-G45” – 1 buc; Plată de model „ASUS P8Z77-VLX”- 1 buc; Plată video de model „Radeon HD 5970” - 1 buc; Set dormitor pentru copii - 1 set; Blender de model „Russel Hobbs”- 1 buc; Scurtă pentru bărbați - 4 buc; Rochie pentru dame - 9 buc; Pantaloni pentru dame - 2 buc; Șorți pentru dame - 3 buc; Costum de noapte pentru dame - 1 buc; Panetoane - 95 buc; Praf pentru spălat - 16 buc; Praf pentru spălat lichid - 7 sticle.

Conform raportului de evaluare nr. 2317 din 20.12.2013, emis de Secția venituri și valoare în vamă, s-a constatat că valoarea în vamă a mărfurilor menționate constituie suma de 106 976,12 lei.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.248 alin.(5) lit. d) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și de a încasa din contul lui Talmaci Nicolae în beneficiul statului contravaloarea mărfurilor ce a constituit obiectul de contrabandă în sumă de 106 976,12 lei.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că:

- prima instanță la pronunțarea sentinței nu a dat apreciere corectă probelor cercetate și a pus la baza sentinței declarațiile date de inculpat în ședința de judecată și anume că, în momentul traversării frontierei de stat la volanul mijlocului de transport sa aflat conducătorul auto Iațco Gheorghe, însă acesta fiind audiat la etapa urmăririi penale, nu a declarat că s-a aflat la volanul microbuzului și doar în instanța

de judecată a făcut această declarație cu scopul de a-l absolvi de răspunderea penală pe inculpat, astfel invocând două mijloace probatorii importante și anume, informația din sistemul informațional „Frontiera” prezentată de către Poliția de Frontieră și informația din sistemul informațional „Unipas” prezentată de Serviciul Vamal, unde în ambele cazuri este înregistrat în calitate de conducător auto anume Talmaci Nicolae și nu Iațco Gheorghe;

- prima instanță a pus la baza sentinței declarațiile martorilor Iațco Gheorghe, Pușca Alexandru, Tataroi Veaceslav, cât și declarațiile inculpatului, care au indicat că, în momentul traversării frontierei de stat, nu s-au eschivat de la controlul vamal și nici nu au tănuțit marfa prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, dar dimpotrivă, au declarat integral toată marfa în scris și verbal;

- instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, conform rechizitoriului inculpatul a fost învinuit pentru trecerea peste frontiera R. Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, tănuțindu-le de controlul vamal prin nedeclarare dar prin eludare sau prin ascundere în locuri special pregătite în acest sens;

- instanța nu a dat absolut nici o apreciere declarațiilor inspectorilor vamali, care sunt veridice și pertinente, fapt ce a dus la emiterea unei hotărâri cu încălcarea prevederilor art.394 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, care prevede că, sentința de achitare trebuie să cuprindă motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării;

- declarațiile martorilor Armeanu Constantin, Jitari Alexandru, Puntea Igor și Popenco Artiom în coroborare cu alte probe corespund circumstanțelor stabilite în cauză și indică la faptul că prin acțiunile inculpatului a fost realizată fapta intenționată îndreptată spre trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova prin contrabandă a mărfurilor, prin nedeclarare;

- cu referire la motivul precum că mărfurile transportate au fost pentru necesitățile personale și în cantități pentru care nu se achită taxa de import și care nu depășește 200 euro, prima instanță nu a luat în calcul faptul că, bunurile ce i se încredinează inculpatului și au fost trecute fără a fi declarate nu se regăsesc nici în declarația vamală a inculpatului, nici în declarațiile vamale completate de preținșii martori Pușca Alexandru, Tataroi Veaceslav și Iațco Gheorghe, iar instanța în motivarea expusă s-a limitat doar la transcrierea Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 24.12.2010 și a Legii nr.1569, fără careva argumente concrete.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, a fost admis apelul declarat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Talmaci Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.248 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4 000 lei.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a constatat fapta și a indicat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate se confirmă prin probele administrate la cauză.

Totodată, instanța de apel, în motivarea soluției de recalificare a acțiunilor inculpatului în baza art.248 alin.(1) Cod penal, a indicat că, bunurile în număr a câte 1 bucată, nu sunt probe care ar dovedi că sunt cu statut comercial, or, restul mărfii, care este într-un singur exemplar și a fost inclus în actul de învinuire ca obiect al contrabandei, nu poate fi introdus în volumul învinuirii, deoarece nu a fost dovedită

introducerea acestor mărfuri în scop de contrabandă.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1. Avocatul Mariana Talmaci în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând, casarea acesteia cu menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2016, au fost admise recursurile ordinare, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul procurorului cu menținerea sentinței.

8. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2017, a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în Curtea de Apel Chișinău, an alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate în apelul procurorului.

Reieșind din faptul neschimbării situației faptice la momentul rejudecării cauzei, instanța de apel a neglijat indicațiile specificate de către instanța de recurs, nu a motivat convingător motivele invocate în apelul procurorului, repetând erorile efectuate de către instanța de apel la judecarea cauzei anterior în ordine de apel, schimbând soluția cu o motivare ce contravine probelor.

La fel, instanța de recurs a atras atenția instanței de apel, că conform procedurilor stabilite la ghișeul vamal se apropie șoferul, care prezintă documentele de identitate, pe autocamion și pe marfă, după ce este înregistrat ca conducător al mijlocului de transport de model „Mercedes Benz” cu n/î xxxxx (f.d.21 vol. II).

Un alt aspect total ignorat de instanța de apel, în opinia instanței de recurs sunt probele decisive, și anume: actul de reținere a mijlocului de transport (f.d.11, vol. I); procesul-verbal privind efectuarea controlului cu anexele Nr. 1 și Nr. 2 pe marfa depistată, care constă din 66 de poziții (f.d.12-15, vol. I); declarațiile vamale întocmite de inculpatul Talmaci Nicolae, martorii Iațco Gheorghe și Tataroi Veaceslav, care în total au declarat 17 poziții (f.d.38-40, vol. I), pe restul mărfii nefiind aduse documente care ar confirma declararea ei în vamă; raportul privind evaluarea mărfii în vamă (f.d.50-53, vol. I), în care sunt indicate prețul mărfii reținute în vamă.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, a fost admis apelul, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Talmaci Nicolae în baza art.248 alin.(1) Cod penal, a fost încetat cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției conform art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal.

10.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat în fapt că, Talmaci Nicolae la 10 decembrie 2013, aproximativ la ora 00.35, pe sensul „intrare” al

postului vamal „Leușeni-Albița” (auto), în cadrul controlului vamal al mijlocului de transport de model „Mercedes-Benz” cu n/î xxxxx, care tracta remorca cu n/î xxxxx, ce se deplasa din Italia în R. Moldova, aflându-se la volanul acestei unități de transport, acționând cu intenție directă în scop cupidant, urmărind trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor în proporții mari, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea lor, contrar prevederilor art.art.4, 5 a Legii nr.1569-XV din 10.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoaterea bunurilor de pe teritoriul R. Moldova de către persoanele fizice, art. art.175-178 Cod vamal, intenționat nu a declarat în declarația vamală și nu a prezentat controlului vamal mărfuri de larg consum în asortiment, și anume: Rulou de polietilenă - 1 buc; Generator electric „CMI 750W” - 1 buc; Dispozitiv de închidere a porților „Genius G-det” - 1 buc; Telefon mobil de model „Samsung Galaxy Star” - 2 buc; Burghiu electric de model „Bosh PSR 14.4- 2” - 2 buc; Set de albituri - 1 set; Boxe de model „Crenius SP-M200” - 1 set; Încălțăminte de marca „Polo Ralph Lauxent” - 5 perechi; Aparat de fotografiat de model „NX I 100” – 1buc; Bobine de ață - 50 buc; Robot de bucătărie de model „Philips” - 1 buc; Piesă motor KTO 0109” - 1 buc; Cuptor cu microunde de model „Daewoo KOR GL35” - 1 buc; Sistem de alarmă de model „2300 GSM” - 1 set; Set domofon de model „Comeht” - 1 set; Microscheme de model „Genius” - 3 buc; Lacăt de model „Genius” - 2 buc; Calorifer electric de model Kennex” - 1 buc; Blander de model „Braun Multicquick MR300M” - 1 buc; Dulap pentru încălțăminte de model „Livarno” - 1 buc; Termo-ventilator de model „Conex-Silver TC-SP2000” - 1 buc; Set jucărie tren de model „MotoramaKids” - 1 set; Vopsea pentru păr de model „Seta culori” - 63 buc; Gel-lac pentru păr - 6 buc; Televizor LED de model „LG 47 LAG 41S” - 1 buc; Paltoane pentru dame de model „H&M” - 3 buc; Paltoane pentru dame de model „Knowman” - 2 buc; Scurtă pentru bărbați de model „Quechoe” - 1 buc; Șurubelniță electrică de model „Blak80” - 1 buc; Set de chei compusă din 94 de piese - 2 set; Touchpad de model „Logitech” - 1 buc; Căști audio - 6 buc; Computer auto de model „Bosh C3” - 1 buc; Aspirator de model „Rowenta Ciclonic” - 1 buc; Măsurător digital cu laser de model „Stanley TLM99” - 1 buc; Video card de model „Sapphice md 7970” - 1 buc; Plată de model „PC MSI ZH77A-G43” - 1 buc; Rochii pentru dame - 8 buc; Bluze pentru dame - 23 buc; Costum sportiv pentru dame - 2 buc; Procesor de model „Intel Pentium 2,8 GHZ” - 1 buc; Pantaloni pentru copii - 4 buc; Procesor de model „Intel Pentium 4 3.0 GHZ” - 3 buc; Procesor de model „Intel Celeron 1.6 GHZ” - 1 buc; Procesor de model „Intel Celeron 1.8 GHZ” - 1 buc; Bluze pentru copii - 6 buc; Căciulițe pentru fete - 2 buc; Plată de model „MSI H77MA-G43” - 5 buc; Plată de model „PC ASUS FI A55-M” - 1 buc; Plată de model „PC M57 FM2 -A75IA” - 1 buc; Procesor de model „AMD Athlon-2” -1buc; Procesor de model „AMD Athlon G4x2” -2 buc; Plată de model PC ASUS MSA97” - 1 buc; Plată de model „M57 277A-G45” - 1 buc; Plată de model „ASUS P8Z77-VLX”- 1 buc; Plată video de model „Radeon HD 5970” - 1 buc; Set dormitor pentru copii - 1 set; Blender de model „Russel Hobbs”- 1 buc; Scurtă pentru bărbați - 4 buc; Rochie pentru dame - 9 buc; Pantaloni pentru dame - 2 buc; Șorți pentru dame - 3 buc; Costum de noapte pentru dame - 1 buc; Paneloane - 95 buc; Praf pentru spălat - 16 buc; Praf pentru spălat lichid - 7 sticle.

Conform raportului de evaluare nr. 2317 din 20.12.2013, emis de Secția

venituri și valoare în vamă, s-a constatat că valoarea în vamă a mărfurilor menționate constituie suma de 106 976,12 lei.

10.2. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate se confirmă prin declarațiile martorilor Puntea Igor, Armeanu Constantin, Jitari Alexandru, Iațco Gheorghe, Pușca Alexandru, Tataroi Veaceslav, Dihtearenco Anatolie, Marandiuc (Blindari) Ludmila, Saculțan Victor, Patlaciuc Andrei, Ghenciu Lilia, Popenco Artiom, conținutul raportului de autosesizare din 07.12.2013 (f.d.4, vol. I); conținutul raportului-denunț al inspectorului Popenco Artiom (f.d.7, vol. I); conținutul sesizării inspectorului superior al SEM Centru Jitari Alexandru din 10.12.2013 (f.d.10, vol. I); conținutul actului de însoțire a mijlocului de transport din 10.12.2013 (f.d.11, vol. I); conținutul procesului-verbal privind efectuarea controlului de către echipa mobilă nr. 334/2013 din 10.12.2013, cu anexele nr.1 și 2 (f.d.12-15, vol. I); conținutul procesului-verbal de examinare a mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter” cu n/î xxxxx/xxxxx din 10.12.2013 (f.d.16, vol. I); conținutul actului de transmitere a mărfurilor la păstrare responsabilă din 10.12.2013 (f.d.18, vol. I); conținutul chitanței seria AB nr.872238 din 10.12.2013, privind perceperea obligațiilor vamale de la persoane fizice (f.d.25, vol. I); conținutul declarațiilor vamale întocmite de Talmaci Nicolae, Iațco Gheorghe și Tataroi Veaceslav (f.d.38-40, vol. I); conținutul raportului de evaluare a Secției venituri, valoare în vamă și clasificarea mărfurilor nr.2317 din 20.12.2013 (f.d.50-53, vol. I); conținutul declarației vamale DV 6 din 26.05.2014 întocmită de Talmaci Nicolae (f.d.56, vol. I); conținutul procesului-verbal de examinare din 02.05.2014 (f.d.135, vol. I); conținutul procesului-verbal de examinare din 02.05.2014 în cadrul căruia a fost examinată declarația vamală DV 6 completată de Talmaci Nicolae, ulterior a fost recunoscută ca corp delict și anexată la materialele cauzei (f.d.141 Vol. I).

Afirmația primei instanțe cu privire la faptul că inculpatul Talmaci Nicolae nu s-a aflat la volanul mijlocului de transport nu a fost reținută de către instanța de apel, deoarece potrivit declarațiilor lui Talmaci Nicolae date în calitate de învinuit, la traversarea frontierei de stat dânsul se afla la volanul automobilului (f.d.197, vol. I), acest fapt fiind demonstrat și prin informația prezentată din sistemul informațional „Frontiera” și din sistemul informațional „Unipas” prin care se confirmă că anume Talmaci Nicolae se afla la volanul mijlocului de transport.

Analizând procesul - verbal de examinare din 02.05.2014 în cadrul căruia a fost examinată declarația vamală DV 6 completată de Talmaci Nicolae, ulterior a fost recunoscută ca corp delict și anexată la materialele cauzei, în rubrica nr. 2, informație despre bagaj, declarantul Talmaci Nicolae a indicat că nu are nimic de decalat, în rubrica nr. 4.1, a fost indicată informația despre marfă, unde a fost indicat: dormitor pentru copii - 1 bucată la preț de 80 euro, burghiu electric - 1 bucată la preț de 10 euro, radiator electric - 1 bucată la preț de 15 euro, telefon mobil - 1 bucată la preț de 20 euro, sistem de alarmă și domofon - 1 bucată la preț de 30 euro, pompe electrice pentru porți - 1 bucată la preț de 25 euro (f.d.141, vol. I).

Prin urmare, Talmaci Nicolae fiind persoana care transportă mărfurile peste hotarele țării, fiind responsabil de acest fapt, urma să le declare în deplină măsură organului vamal, inclusiv având în vedere că acționa ca un intermediar în numele terțelor persoane.

Instanța de apel a considerat ca fiind pripită concluzia primei instanțe referitor la faptul că, martorii Iațco Gheorghe, Pușca Alexandru și Tataroi Veaceslav în ședința de judecată unanim au confirmat declarațiile date de către Talmaci Nicolae și anume că în momentul traversării frontierei de stat, ei nu s-au eschivat de la controlul vamal și nu au tănuit marfa, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ei au declarat integral toată marfa în scris și verbal, deoarece conform învinuirii aduse inculpatului, acesta a fost învinuit pentru trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, tănuindu-le de control vamal prin nedeclarare și nu prin eludare sau prin ascundere în locuri special pregătite în acest sens.

Astfel, conform declarațiilor vamale întocmite de către inculpat, martorii Iațco Gheorghe și Tataroi Veaceslav, în total au declarat 17 poziții, iar pe restul mării nu au fost prezentate documente ce ar confirma declararea ei în vamă (f.d.38-40, vol. I).

În partea ce ține de calificarea faptei imputate lui Talmaci Nicolae, instanța de apel a indicat că, valoarea bunurilor trecute prin contrabandă de către inculpat constituie suma de 106 976,12 lei, fapta fiind săvârșită în anul 2013.

Cu trimitere la prevederile art.126 Cod penal și Hotărârii Guvernului nr.951 din 20.12.2012, instanța de apel a notat că, cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, era în mărime de 3850 lei, astfel, proporții mari pentru anul 2013 constituiau suma de - 77 000 lei, iar deosebit de mari – 144 000 lei, din care motiv a calificat fapta săvârșită de Talmaci Nicolae în baza art.248 alin.(1) Cod penal.

10.3. Totodată, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, art. art.53-60, 16 alin.(2), 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, a dispus liberarea inculpatului de răspundere penală cu încetarea procesului penal de învinuire a lui Talmaci Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(1) Cod penal.

10.4. În temeiul art.162 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat necesar ca corpurile delictelor: mărfurile nedeclarate organului vamal, în baza procesului-verbal de examinare din 10.12.2013, conform ordonanței de recunoaștere și anexare a corpurilor delictelor din 10.12.2013, să fie trecute în folosul statului.

11. *Avocatul Talmaci Mariana în numele inculpatului*, în temeiul pct.6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că, este imposibilă executarea deciziei instanței de apel prin care s-a dispus ca corpurile delictelor să fie trecute în contul statului, deoarece acestea au fost returnate proprietarilor de drept de către la 31.12.2010 prin Ordonanța Procuraturii Generale.

Totodată, în opinia apărării instanța de apel a pronunțat o hotărâre de condamnare, după o sentință de achitare, fără audierea martorilor acuzării, iar procurorul nu a prezentat nici o probă suplimentară întru confirmarea acuzațiilor aduse inculpatului.

Procesul-verbal de ridicare a bunurilor - fiind ridicat automobilul, luate cheile și nefiind notat faptul dat, fiind colectate bunuri special pentru a forma un lot de marfă în proporții deosebit de mari, totul fiind la comanda telefonică, ceea ce spun și martorii acuzării, deoarece persoanele din mașină Talmaci Nicolae, Iațco Gheorghe,

Puşca Alexandru au cerut un act în baza căreia se doreşte examinarea la post vamal Cricova - fiind postul vamal Leuşeni la 2 km, acest act fiind prezentat peste 2 ore.

Raportul de evaluare a secţiei venituri nr.2317 din 20.12.2013, valoarea bunurilor fiind estimată timp de 10 zile - paradoxal doar pentru a reţine bunurile date, pentru a întârzia să ajung la destinaţie.

Procuratura Generală – a refuzat începerea urmăririi penale şi a dispus de a întoarce bunurile persoanelor - în baza cererilor cu semnătură, anexate la materialele cauzei, ca mai apoi, în luna martie, fără careva probe noi Procuratura Hînceşti să decidă pornirea cauzei penale, fără să fie prezente corpurile delict pe contrabandă, fără a fi audiaţi oculari prezenţi: Iaţco Gheorghe, Puşca Alexandru, Tataroi Veaceslav şi inclusiv vameşul Dihtearenco Anatolie, care a stabilit regimul vamal cât şi taxa vamală, expediind cauza în judecată fără a prezenta rechizitoriul, pentru a nu se reuşi examinarea plângerilor scrise.

Audierea doar a lui Talmaci Nicolae de către OUP, pe dosar figurând în total 4 martori, inclusiv 4 DV 6, cererile apărării au fost ilegal respinse, inculpatul fiind pus sub învinuire în baza unui raport de evaluare nr.2317 din 20.12.2013 - ce stabileşte suma lotului de marfă 106 976,12.lei - nefiind somat raportorul, refuzându-se efectuare unei expertize.

Susţine apărarea că, prin examinarea acestei cauze de 6 ori cu adoptarea de diverse hotărâri, s-a constatat tergiversarea unei examinări juste şi echitabile, fiind încălcat art.6 CţEDO.

În opinia avocatului, în acţiunile lui Talmaci Nicolae nu sunt întrunite elementele infracţiunii.

Astfel, raportul de evaluare nr.2317 din 20.12.2013, prin care s-a constat valoarea bunurilor nu constituie o probă conform art.art.93, 157 Cod de procedură penală.

La materialele cauzei a fost anexată procura eliberată de SC „MOLD NIV” SRL, potrivit căreia în calitate de şoferi erau împuterniciţi Talmaci Nicolae şi Iaţco Ion (f.d.63 vol. I).

În actul de însoţire din 10.12 2013 întocmit de Armeanu Constantin, Puntea Igor şi Jitari Alexandru, este indicat ca şofer - Puşca Alexandru (f.d.11 vol. I).

Recurentul susţine că, la o cursă internaţională nu se putea antrena doar un şofer, iar eroarea la momentul înregistrării trecerii frontierei a parvenit deoarece nemijlocit cu actele şi paşapoartele s-a apropiat către postul vamal Talmaci Nicolae, iar Iaţco Ion fiind la volan conducea automobilul.

Apărarea nu a negat faptul că Talmaci Nicolae nu a fost şofer, dar accentuează că acţiunile lui Talmaci Nicolae şi Iaţco Ion sunt similare, iar faptele lor nu întrunesc elementele unei infracţiuni, deoarece la momentul trecerii frontierei toate bunurile au fost declarate, nefiind tănuite sau nedecarate, fiind întocmite declaraţiile V6 în număr de 4, chitanţa vamală fiind achitată de Puşca Alexandru.

Informaţia Unipas, dar şi Frontiera, demonstrează direct că în mijlocul de transport au fost mai multe persoane, inclusiv Iaţco Gheorghe şi Puşca Alexandru.

Concluzia instanţei de apel precum că Talmaci Nicolae este culpabil este una care nu corespunde adevărului, bazată doar pe declaraţii martorilor acuzării, ceea ce este eronat, dat fiind faptul că aceste persoane nu erau prezenţi în momentul trecerii de către inculpat a frontierei de stat. Mai mult, aceste persoane nu erau prezenţi nici

în momentul efectuării la 10.12.2013 ora 01.00, pe teritoriul biroului vamal Leușeni, de către inspectorul vamal Dihtearenco Anataolie, a controlului vamal a mărfurilor aflate în microbuz.

Sentința de achitare, din 06.04.2015, a fost bazată inclusiv pe declarațiile martorului Dihtearenco Anataolie, care în calitate de inspector vamal, efectuând la 10.12.2013 orele 02.00, pe teritoriul biroului vamal Leușeni, controlul vamal al microbuzului, a examinat în mod integral volumul de mărfuri aflate în microbuz, o parte din care, în calitate de bunuri neînsoțite, a fost vămuțată, altă parte a fost constatată în calitate de bunuri a căror trecere peste frontieră este permisă fără achitarea drepturilor de import, deoarece a fost declarată verbal în calitate de bunuri de uz personal, cât și ai căror valoare nu depășește suma de 200 euro, inclusiv care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție.

Este greșită constatarea unui lot de marfă care nu corespunde noțiunii de lot - set de albituri 1 buc, boxe 1 set, set de jucărie, ... 95 de panetoane adunate de diferite feluri, acest lot nefiind anexat la materialele cauzei prin careva mijloace tehnice foto sau video ce ar permite vizualizarea.

Martorul Dihtearenco Anataolie, unica persoană care în calitate de inspector vamal a efectuat controlul vamal al bunurilor aflate în mijlocul de transport cu n/î xxxxx/xxxxx, a declarat în instanța de apel, că atât inculpatul Talmaci Nicolae, cât și pasagerii Iațco Gheorghe, Pușca Alexandru și Tataroi Veaceslav, au respectat cerințele art.178 alin.(1) Cod vamal și au declarat despre toate bunurile aflate în microbuzul indicat, care ulterior integral au fost reflectate în anexele nr.1 și nr.2 la procesul-verbal privind efectuarea controlului de către echipa mobilă, nr.334/2013 din 10.12.2013.

În opinia apărării, prin declarațiile martorului Dehtearenco Anataolie s-a constatat că toate bunurile au fost declarate, fie în scris, fie în mod verbal, și nici un bun nu a rămas nedeclarat.

Totodată, conform ordonanței procurorului Popa Lilia bunurile ridicate la 10.12.2013 din mijlocul de transport cu n/î xxxxx/xxxxx, au fost restituite proprietarilor fără achitarea drepturilor de import, fapt ce confirmă legalitatea trecerii lor peste frontiera vamală.

La trecerea postului vamal Leușeni, în strictă conformitate cu prevederile art.11 din Legea nr.1569 din 20.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul R. Moldova de către persoane fizice a fost determinată destinația mărfurilor în calitate de uz personal, analizând categoria mărfii, cantitatea ei, stabilind existența membrilor familiei fiecărui din persoane fizice, verificându-se buletinele de identitate prezentate, în care era indicată starea civilă a persoanei, cât și existența copiilor, deci mărfurile, trecute pe teritoriul R. Moldova de către cele patru persoane fizice, au fost destinate uzului personal.

Mai mult, Serviciul Vamal ilegal a calculat quantumul drepturilor de import în privința bunurilor a căror trecere o singură dată pe teritoriul R. Moldova de către persoane fizice se efectuează fără achitarea drepturilor de import, menționând că valoarea în vamă a tuturor bunurilor reținute poate constitui 106 976,12 lei.

Este evident că valorificarea obiectelor de uz personal, cât și a mărfurilor indicate în anexa la Legea nr.1569 din 20.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice,

este neîntemeiată și ilegală, deoarece Legea nu stabilește limita valorii pentru obiectele de uz personal și pentru mărfurile indicate în anexa la Lege.

Limita valorii, în cazul dat până la 200 euro, se stabilește numai pentru alte bunuri decât obiecte de uz personal și mărfurile indicate în anexă.

Astfel careva calculări în baza la care s-a stabilit valoarea bunurilor, nu au fost prezentate, în să la moment efectuarea unei expertize merceologice întru stabilirea valorii reale a bunurilor care au fost reținute, este imposibilă, bunurile fiind returnate proprietarilor.

În opinia apărării este neîntemeiat faptul că, persoana fizică, în cazul în care a declarat unele bunuri în scris, este obligată să declare în scris toate bunurile trecute peste frontiera vamală, fără excepții, chiar dacă pentru acestea urmează sau nu a fi achitate drepturi de import.

Cu trimitere la prevederile art.4 al Legii nr.1569 din 20.12.2002, cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul R. Moldova de către persoane fizice, recurentul a indicat că, legislația în vigoare prevede obligativitatea declarării în scris numai a bagajului neînsoțit, ceea ce, în cazul dat, și a fost făcut prin întocmirea chitanței seria AB nr.872238 din 10.12.2013.

Instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra declarațiilor martorului inspectorul vamal Dihtearenco Anatolie.

Scopul cupidant nu a fost demonstrat, latura subiectivă lipsește, intenția lipsește, latura obiectiva la fel, corpul delict nu există.

12. Procurorul a prezentat referință asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept și corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.248 alin.(1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a apreciat și s-a pronunțat asupra fiecărei probe din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării.

13. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele

administrare de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpată și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel casând sentința de achitare și pronunțând o hotărâre de condamnare, nu a verificat probele administrate la cauză din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce pentru a stabili dacă mărfurile indicate de procuror în rechizitoriu nu au fost indicate de către inculpat în declarațiile vamale, ținând cont și de faptul că în baza acestora a fost determinat caracterul proporțiilor mari.

La fel, instanța de apel a dispus ca corpurile delictive – mărfurile nedeclarate organului vamal, în baza procesului-verbal de examinare din 10.12.2013 și ordonanței de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive din 10.12.2013, de trecut în folosul statului, fără a ține cont că, acestea nu sunt indicate în calitate de corpuri delictive în rechizitoriu, mai mult, prin ordonanța din 31.12.2013 acestea au fost restituite proprietarilor și este ilegal ca aceste bunuri să fie din nou ridicate de la proprietarii legali, cărora le-au fost returnate și supuse confiscării.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit consideră, că în speță instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a cercetat în deplină măsură cumulul de probe, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature.

Prin urmare, instanța de recurs constată, că instanța de apel urma să cerceteze amănunțit probele administrate, pe care urma să le aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală).

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că în prezenta speță

și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent și prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit concluzionând asupra necesității de a casa decizia instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, atenționează că instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia. La rejudecarea cauzei instanța de apel este obligată să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului în coroborare cu probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le evalueze cuvenit cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în parte și cumulului de probe în ansamblu, să stabilească distinct care bunuri erau însoțite de fiecare din persoanele aflate în unitatea de transport, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. art.414, 417, 419 Cod de procedură penală.

14. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Mariana Talmaci în numele inculpatului, casează total decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui Nicolae Talmaci și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 29 martie 2018.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva